LIETUVIAI AMERIKOS VAKARUOSE

1986 m. Lapkričio mėn. Nr. 9

Lapkričio įvykiai Vienoje...

Vienoje demonstracijų metu su plakatais ir vėliavomis.

Helsinkio Akto Vykdymų Peržiūros konferencija vyko nuo spalio mėn. 27 d. iki lapkričio 23-sios, taigi užtektinai laiko peržiūrėti ir atkreipti dėmesį į Sovietų Sąjungos nuolat pažeidžiamas žmogaus teises. Sovietams ši konferencija buvo labai svarbi ir jai jau senai ruošėsi norėdami įrodyti pasauliui, kad jie nėra tokie baisūs, kaip JAV valst. sekret.G. Shultzas dažnai pabrėžia paskaitydamas ilgą sąrašą žmogaus teisių pažeidimų R. Europoje. Šiąja proga jau gegužės mėnesį paskelbė, kad leisią emigruoti 115 sovietų piliečių (jų tarpe ir ''sovietui'' Teodorui Sakalauskui, rugp. mėn. jau atvykusiam pas tėvą Vytauta, Costa Mesa, Kal.). Bet didžiausia nuostaba, kad jie savo pažadą duotą gegužės mėn. ištesėjo!

Daugumas vakarų valstybių atstovų, vis dažniau ir vis aštriau pareiškia savo nuomones dėl sovietų nepaliaunančio žmogaus teisių pažeidimo, kad net sovietų užsienio reikalų min. E. Sevardnadze pavadino visas užsieniečių pastabas nelegaliu kišimusi į Sovietų Sąjungos vidaus reikalus...Atrodo, kad visos pastabos ir vakariečių įrodymai, vis dėlto, paveikė sovietus ir sekančiomis konferencijos dienomis sov. užs. reikalų ministerijos pareigūnas G. Gerasimovas pažadėjo nuo 1987 metų palengvinti vizų gavimą emigravimui, o ypatingais atvėjais, vizos bus išduodamos per labai trumpą laiką.

Lietuviai, vadovaujami VLIKo jau senai ėmė ruoštis visų Pasaulio Pabaltiečių Santalkos konferencijoms ir demonstracijoms prieš sovietus, kaip tik tuo metu, kai buvo tiek daug suvažiavusių vakarų valstybių atstovų į Helsinkio Akto Vykdymų Peržiūros konferenciją Vienoje.

Lapkričio 3 d. 11.30 vyko Pasaulio Pabaltiečių Santalkos spaudos konferencija Austrijos spaudos konferencijų rūmuose. Konferenciją atidarė A. Klimaitis, pristatė VLIK-o pirm. dr. K. Bobelį, šiuo metu einantį P. P. S. komiteto pirmininko pareigas. Šioje spaudos konferencijoje dalyvavo Amerikos delegacijos pirm. ambasadorius W. Zimmerman, Švedijos buvęs min. p-ko pavad. Per Ahlmark ir du drąsūs sovietų žurnalistai...

Tą pačią dieną iš Amerikos ir Kanados atvyko 127 lietuviai, prisidėjo dar iš Prancūzijos, Šveicarijos, Italijos, Austrijos, Venezuelos ir 70 iš Vokietijos (Vasario 16-tos mokiniai, kuriems kelionę apmokėjo VLIK-as). Taip susidarė 213 lietuvių, gausiausia grupė iš visų pabaltiečių.

Tos pačios dienos vidurdienį įvyko demonstracija, kurioje be visų pabaltiečių dalyvavo didelė pačių austrų minia, taip kad susidarė geras įspūdis žiūrint į tokią minią su vėliavomis ir plakatais einant Vienos centrine gatve.

Aikštėje prie šv. Stepono katedros vyko visų susibūrimas (mitingas). Čia visų demonstracijų vedėjas Algis Klimaitis, pristatė dr. K. Bobelį, kuris vokiškai tarė žodį; po jo kalbėjo Švedijos minist. p-ko pavaduotojas Per Ahlmarak ir prancūzų parlamento narys Dalliet, pirmininkas Krikščionių Demokratų Dalies parlamente. Visos eisenos ir demonstracija buvo perduodamos per Austrijos TV kanalus.

Šiose reikšmingose demonstracijoje ir konferencijoje, su kitais miestais palyginant, los angeliečių dalyvavo gana daug: Liucija ir Antanas Mažeikos, V. Šimoliūnas, D. Paškevičienė, E. J. Sinkiai, V. Skirius, A. ir R. Nelsai ir R. Sakienė.

V. Sk.

Paskleista leidinio apie Lietuvą 80,000

Amerikos Lietuvių Tarybos išleistos knygutės ''Lithuania,'' kurią paruošė kun. J. Prunskis, tarp JAV kongreso narių, laikraštininkų, valstybininkų ir kitų amerikiečių jau paskleista 80,000 egz. To leidinio išėjo jau 4 laidos ir jau pritrūko.

Vienoje demonstracijų metu žygiuoja: Dana Paškevičienė (vidury) dešinėje Vl. Šimoliūnas.

LIETUVIAI AMERIKOS VAKARUOSE

4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029-2195, Tel. 664—2919

Leidžia Lietuvių Bend. Centro korporacija

Redaguoja: Redakcinė kolegija

Spausdinami straipsniai taisomi redakcijos nuožiūra, jei su autoriais nesusitarta. ★ Pilnu vardu ar inicialais pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

★ Anoniminiai raštai nepriimami

Prenumerata metams 7.00 dol; atskiras nr. 70 centų

Eina nuo 1963 m. kas mėnuo išskyrus du vasaros mėnesius

★ ★

Dalinkimės kalėdine dvasia.

Ne už kalnų ir diždioji , mums, lietuviams, labai brangi Kalėdų šventė, kuri kiekvienam vis ką kitą reiškia: vaikams — mokyklos atostogos, Kalėdų senelio žaislais ir kitomis įvairiausiomis dovanomis pripupęs maišas, vieniems daugybės sveikinimo kortelių rašymas, kitiems — puiki nubaliavojimo proga, o daugybei vargšių moterų tai ne tik švenčių paruošimas, bet nesibaigiantis lakstymas per krautuves ieškant tinkamų kalėdinių dovanų artimiesiems, ir ne taip jau artimiems; o įvairių rūšių prekybininkams tai metinė šienapiūtė.

Prisitaikėm prie gyvenimo ir krašto papročių ir mes, pergyvenam tuos pačius kalėdinius įkarščius ir paskui tuščias kišenes po švenčių, bet vis dėlto, išlaikėm savo šventų Kūčių vakaro tradiciją (gal tik išskiriant pačią jauniausią kartą). Kūčios yra mums ypatingai brangus vakaras, kuriame taip gražia supinta mūsų senolių pagonių tikėjimas su krikščionybe, kada gal vienintėlį kartą per metus susirinkusi visa šeima prie balta staltiese apkloto stalo dalijasi 12-ka tradicinių patiekalų, pasidalija plotkele linkėdami viens kitam sveikatos, ramybės ir meilės. Tai tikrai šventos nuotaikos meilės ir taikos vakaras ir tik tuščia kėdė primena iš šio gyvenimo pasitraukusį, ar Sibire šąlantį.

Kada šeimos ir vaikai nekantriai laukia švenčių, yra daugelis vienišų, kuriems švenčių laikotarpis yra tiesiog baubas, jiems sunkiausia pergyventi tą laiką, kada visi draugai važiuoja pas šeimas, o jų telaukia keturios sienos, kada jie tikrai pasijunta ne tik gyvenimo, bet ir draugų atstumti, nepageidaujami.

Gražią tradiciją turi skautai ir skautės: aplanko vienišus senelius prieš Kalėdas, nuneša jiems dovanėlių, pagieda kalėdinių giesmių, pabuvoja. Čia Los Angeles ir šauliai dar suruošia bendras kūčias, dabar jaunimas susigalvojo ir Kūčių vakaronę, bet tas viskas vyksta gerokai prieš šv. Kūčias, taigi iki Kalėdų ir giesmės užmirštos ir dovanomis atsidžiaugta ir Kūčių vakarui ir Kalėdoms atėjus bešeimius sveikina tik ... vienuma.

O būtų taip gerai, kad mes į savo lietuviškai gerą širdį įjungtumėm ir vienišuosius, pakviestumėm prie savo švenčių stalo pasidalytumėm plotkele. Tai kas, kad tai tik esą grynai šeimos šventė; svetimur gyvenant gi kiekvienas lietuvis — šeima...

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

3352 Glendale Blvd., Los Angeles, Ca 90039
Tel.: (213) 661-5276

ATIDARYTAS
pirmadieniais uždaryta
antradieniais nuo 5 val. iki 7 v. vakaro
trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais
nuo 10 val. ryto iki 3 val. p.p.
šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 12 val.

Kooperatyvas duoda įvairių rūšių paskolas palankiosiomis išsimokėjimo sąlygomis ir žemiausiais procentais. Nekilno jamu turtu garantuotos paskolos **(I ir II morgičius)** duodamos iki 100,000 dol.

* *

LELYA'S DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

7706 Santa Monica Blvd., Los Angeles, CA 90046
tel.: (213) 656-1962 arba 874-3813 (po 7 val vakaro)

Paštu reguliariai siunčia į **Lietuvą** dovanų siuntinius, taip pat sudaro iškvietimo dokumentus.

Lelya's krautuvėje galite gauti: "Kola" moteriškų kailinių paltų ir švarkų; vyriškų, moteriškų ir vaikiškų avies kailio paltų ir švarkų, suknelių, sijonų, megstinių, džinsų, kelnių, Japoniškų vilnonių šalikų, bliuskučių. "Cripko" laikrodžių, žaislų, lietsargių ir Rusijos gamybos automobilių.

Visi siuntiniai apdrausti ir pristatymas jūsų giminėms garantuotas.

Krautuvė atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro. Antradieniais—uždaryta.

* *

MARCELLA AUGUS

President

CROWN ESCROW CORPORATION

2839 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90026
Tel.: (213) 413-3370

* *

CHRISTOPHER TRAVEL SERVICE

JONAS PETRONIS

2472 Glendale Blvd., Los Angeles, CA 90039

Tel.: (213) 986-9247 **(213) 660-6600**

Home: (213) 664-0791

* *

HOLLYWOOD **LOS FELIZ**

Vokiečių Maisto ir Delikatesų krautuvė

5126 Hollywood Blv., Los Angeles, CA 90027

Puikios dešros—Fred Reich ir Vienos skanumynai
Duona — German and Lithuanian Bakery

Alus, vynas, kosmetikos reikmenys. Įvairūs dalykai dovanoms, kristalas.
Šalti užkandžiai baliams ir šeimos šventėms
Atidaryta: ant.-ketv. nuo 9-6, penkt. 9-7, šešt. 9-5.
Sekm. ir pirm.-uždaryta. **Tel. 663-4747**
Krautuvę perėmė nauji savininkai

Pagerbtas pulk. Jonas Andrašūnas

Los Angelėse 1986 m. lapkričio m. 30 d. Tautiniuose Namuose L. A. ramovėnai suruošė pagerbimą ir taip pat 90-tojo gimtadieno minėjimą Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės pulkininkui Savanoriui—kūrėjui, Vyties Kryžiaus kavalieriui **Jonui Andrašūnui.**

Į šį pagerbimą susirinko gana daug svečių, nes pulk. Andrašūnas losangeliečiams yra labai gerai pažįstamas ne vien tik kaip savanoris-kūrėjas, karininkas, bet kaip malonaus būdo, šviesaus proto žmogus, taip pat ir dailininkas.

Minėjimo metu dovanas įteikė: Ramovėnai — bronzinę lentą; Birutietės — sukaktuvinį tortą. Sveikino žodžiu: L. Mažeikienė — Birutiečių vardu, Liet. gen. kons. inž. V. Čekanauskas, šeimos artimas draugas poetas B. Brazdžionis, A. Variakojienė — menininkų vardu; D. Mitkienė — Dailiųjų Menų Klubo vardu; prof. dr. E. Tumienė; A. Nelsienė — L. Bendruomenės vardu; O. Razutienė — "Spindulio" vardu, teis. V. Kazlauskas ir Vl. Pažiūra BALF-o vardu. Raštu sveikino: prezidentas R. Reagan, raš. A. ir E. Arbai, pulk. J. Andrius. Visus sveikinimus raštu perskaitė St. Pautėnienė.

Šiam parengimui skanius "kareiviškus" pietus pagamino G. Kudirkienė ir A. Kazlauskienė.

Reikia pasitenkinti labai trumpomis autobiografijos žiniomis iš pulk. J. Andrašūno gyvenimo, kuris tikrai buvo įdomus, svarbiausia, kad turėdamas šviesų protą labai gerai atsimena net tokius dalykus, kurie vyko gal daugumai mūsų dar net negimus. (V. Šimoliūnas skaitė paties pulkininko parašytą biografiją).

J. Andrašūnas gimė 1896 m. Linkaičių dvariuke. Patį pirmąjį mokslą gavo iš Velykių klebono kun. Lebiados, vėliau tęsė mokslą Panevėžio realinėje gimnazijoje, kur 1906 m. buvo lietuvių kalba buvo įleista į gimnaziją, ją, savotišku metodu dėstė prof. Jablonskis. Realinę mokyklą baigė Novgorode. Svajojo studijuoti architektūrą, bet I-sis pasaulinis karas visus planus sumaišė, buvo mobilizuotas ir pasiųstas į Petrapilio "Vladimiro" karo mokyklą. 1917 m. po revoliucijos, vieno mūšio lauke Austrijoje pateko į vokiečių belaisvę. Pagaliau 1918 m. pavasarį buvo nuvežtas į lietuvių karininkų surinkimo punktą, kur jau buvo 126 karininkai. Vėliau į šį punktą atvažiavo prel. K. Olšauskas verbuodamas į būsimą Lietuvos kariuomenę. J. Andrašūnas savanoriškai užsirašė. Grįžęs į Lietuvą su broliais Ksaveru 17 m. ir Stasiu 19 m., jie irgi išėjo savanoriais, įstojo į Panevėžio batalijoną. Jo kuopa buvo kilnojama pagal reikalą, kur tik reikėjo pulti priešą. Dalyvavo kovose prie Ukmergės, Širvintų, Giedraičių, kur netikėtai užpuolę rusus kovą laimėjo; vėliau iš rusų atsiėmė ir Panevėžį. Kai batalijonas stovėjo Tamašiūnuose, J. Andrašūno vadovaujamas būrys sėkmingai atliko ypatingai rizikingą žvalgybos uždavinį, už tai pulk. J. Andrašūnas buvo apdovanotas Vyčio kryžiumi, deja, jo brolis Stasys, dalyvavęs tame pačiame žygyje buvo peršautas į nugarą ir likusius 10 gyvenimo metų buvo paraližuotas, kitas brolis Ksaveras, dalyvavęs kartu laimingai išliko gyvas.

1922 m. baigė aukštuosius karininkų kursus ir buvo paskirtas vietinės brigados štabo viršininku Kaune, vėliau buvo Kauno miesto komendanto padėjėju. Trumpesnį laiką buvo Telšių komendantu, Karo Mokyklos lektoriumi, Trakų komendantu ir net 10 metų išbuvo Panevėžio miesto ir apskrities komendantu (čia, tarp kitko, susipažino tamsiaakę, tamsiaplaukę seminaristę Verutę, su kuria sukūrė šeimą.) Po to buvo paskirtas Klaipėdos krašto komendantu. Jam liūdna prisimintai, kad jis buvo paskutiniuoju Nepriklausomo Lietuvos komendantu Klaipėdos krašte. Vokiečiams okupavus Klaipėdą buvo paskirtas 6-to pėstininkų pulko vadu Plungėje, jau ne Klaipėdoje... Įvedus rusų įgulas į Lietuvą 1940 m. birželio m. 24 d. (per savas vardines) jo paties prašymu iš aktyvios kariuomenės tarnybos buvo atleistas ir išėjo į civilinį gyvenimą.

Toliau ta pati istorija, kaip ir visų: bėgimas nuo rusų, Vokietija, Amerika, kurioje pradėjo naują gyvenimą. Jau senai gyvena Los Angeles mieste, užaugino dukrą Dalią, susilaukė dviejų vaikaičių Dalytės ir Rimutės ir su savo ištikima gyvenimo drauge toliau džiaugiasi Kalifornija, savo gausiais ir nuoširdžiais draugais, geru meškeriojimu...

Linkime gerb. pulkininkui dar ilgai su mumis sveikam būti ir taip pat dėkingai prisimenam jo nuopelnus Lietuvos Nepriklausomybės kovose, nes jeigu ne tokie pasišventėliai nebūtumėm matę nė to trumpo laisvės ir nepriklausomybės prošvaisčio.

V.Š. J.A.

Gauta paminėti:

Broniaus Kviklio **"Lietuvos Bažnyčios"** V-tas tomas, skirtas Vilniaus Vyskupijai.

Tai stora — 422 pul., gausiai iliustruota knyga, su Vilniaus miesto planu.

Išleido Amerikso Lietuvių Bibliotekos leidykla Čikagoje.

Algirdo Gustaičio **"Kelionės nežinomuose kraštuose".** 311 pslp. Knygoje aprašytos kelionės po Japoniją, Thai, Singapurą, Malaziją, Indoneziją, Hong Kong, Kiniją, Macau ir Meksiką. Knygą iliustruota nuotraukomis. Išleido Lietuviškos knygos klubas 1985. Kaina nepažymėta.

VLIK-o Seimo Londone metu, inž. A. Mažeika tariasi su dr. K. Bobeliu.
Nuotrauka- V. Skiriaus

GRAŽI VESTUVINĖ SUKAKTIS

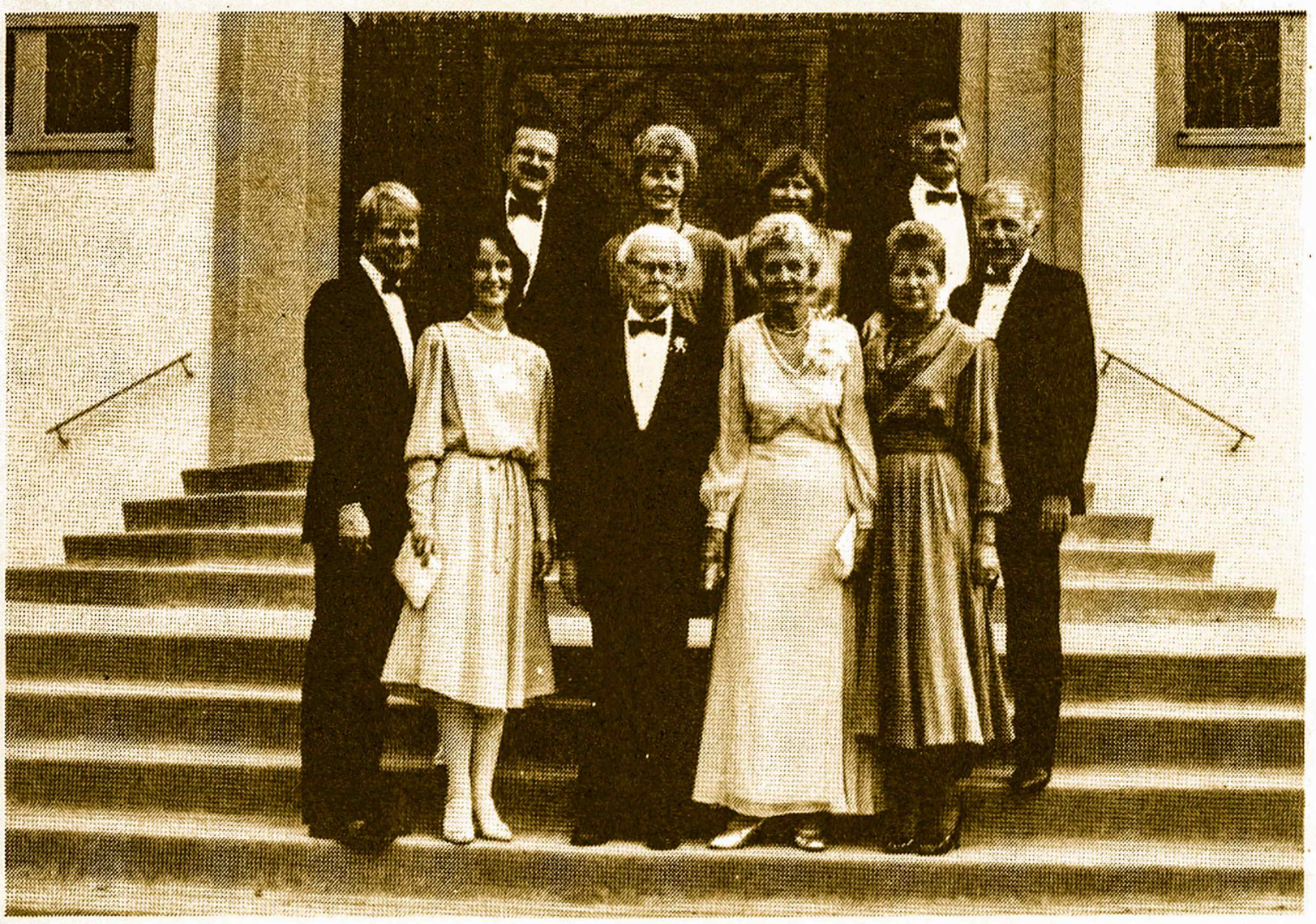

50-ties metų vedybinį jubiliejų švenčią B. ir J. Venckai (viduryje) su šeima. Iš k. į d. Juozas ir Jūratė Venckai, solenizantai, Giedrė ir Romas Venckai. II-je eilėje iš k.: žentas dr. R. Giedraitis, dukra dr. D. Giedraitienė, Aldona ir Laimis Venckai.

Spalio m. 11 d., šeštadienį, Jonui ir Bronei Venckams, jų 3 sūnūs, dukra ir marčios surengė iškilmingą 50 metų vedybinį jubiliejų, kurį pradėjo iškilmingomis apeigomis šv. Kazimiero bažnyčioje. Prel. J. Kučingis pasakė pritaikytą pamokslą ir įteikė iš Svento Tėvo gautą palaiminimą. Apeigų metu giedojo sol. J. Čekanauskienė, vargonais palydėjo komp. B. Budriūnas.

Puota vyko šv. Kazimiero parapijos salėje, kur įeinančius į salę solenizantus, sūnūs Romas ir Laimis sutiko prie durų ir apjuosė specialiai Lietuvoje išaustomis juostomis. Vestuvių puotą pravedė R. Dabšys, pristatydamas solenizantų šeimą ir svečius iš toliau.

Jonas Venckus baigęs prof. J. Ilgūno buhalterijos kursus Kaune, atliko karinę tarnybą karo mokykloje. Vėliau dirbo Vidaus ministerijos žinyboje Panevėžyje.

Bronė Venckienė baigus Mokytojų Seminariją. Šeimą sukūrė 1936 m. spalio 29 d. Vabalninke.

Toliau jų gyvenimas kaip ir mūsų visų: bėgimas iš Lietuvos, metai Vokietijoje, paskui palaimintoji Amerika, kur įsikūrė Bostone. Nors abudu neturėdami profesijų dirbo fizinį darbą, bet visus savo vaikus išmokslino: 3 sūnūs inžinieriai (Romas, Laimis ir Juozas) dukra Danutė - dantų gydytoja. Visi vaikai baigė Lituanistines mokyklas, visi veikia lietuviškose organizacijose ir jas remia, ypač skautų.

Šia proga ''jaunieji'' gavo daug sveikinimų; žodžiu: Liet. gen. kons. V. Čekanauskas, LKV ''Ramovė'' pirm. V. Šimoliūnas, J. Daumanto šaulių kuopos pirm. K. Pažėra, Liet. B-nės Vakarų Apygardos pirm. A. Nelsienė ir žinoma kalbėjo su daugybe humoro poetas Bernardas Brazdžionis. Raštu sveikino: DLK ''Birutės'' dr-jos pirm. A. Dudienė, LRK pirm. A. Pažiūrienė ir sekr. A. Jakubėnas, ''Spindulio'' — O. Razutienė.

J. Venckus priklauso: LKV ''Ramovei'', J. Daumanto šaulių kuopai, Šv. Vardo draugijai ir šv. Kazimiero bažnyčios komitetui; žmona Bronė — LDK ''Birutė'' dr-jai ir Lietuvos Dukterų dr-jai.

Puotos pabaigoje dukra dr. D. Giedraitienė visos šeimos vardu padėkojo viešnioms ir svečiams. Patį paskutinį atsisveikinimo ir padėkos žodį tarė savo ir savo žmonos vardu pats solenizantas.

K. K.

Latviai dalyvaus JAV-Sovietų pasitarimuose

Gynybos sekretoriaus įstaigos vardu atsakydamas į Amerikos Lietuvių Tarbos raštą, sekr. pavaduotojas John J. Maresca užtikrino, kad Rygos konferencija, kur dalyvaus JAV ir Sovietų Sąjungos žmonės, jokiu būdu nereiškia, jog JAV keistų savo nusistatymą nepripažinti Pabaltijo valstybių inkorporacijos. Tame rašte taip pat pažymi, kad toje konferencijoje, kaip JAV delegacijos nariai, dalyvaus ir 10 latvių organizacijų bei visuomenės atstovų.

VLIK-o Seimas Londone

Ne visi lietuviai po demonstracijų ir konferencijų Vienoje grįžo tiesiog į namus; kai kurie užsuko į Londoną, kur lapkričio 7—9 d.d. Russel viešbutyje vyko VLIK-o Seimas. Šiame seime gausiai dalyvavo ne tik atstovų (33), bet ir svečių (100).

Pirmąjį posėdį pradėjo Z. Juras, pasidžiaugdamas, kad tai yra pirmas VLIK-o seimas Londone, Europoje, arčiau Lietuvos. (Tik gaila, kad tą džiaugsmą gerokai aptemdė faktas, kad Anglija savo senoms skoloms su Sovietų Sąjunga sutvarkyti, panaudojo Lietuvos pinigus. Būtų buvę daug patriotiškiau seimą iš Londono atšaukti ir surengti kitoje valstybėje, Red.)

Seimas gavo daug sveikinimų žodžiu ir raštu. Antram seimo posėdžiui pirmininkavo los angelietis A. Mažeika. Lietuvių Vienybės Sąjūdį atstovavo los angelietis Vincas Skirius. Nemažai los angeliečių dalyvavo seime kaip svečiai ir aktyviai įsijungė į diskusijas.

Savo pranešimus padarė ir Tautos Fondo atstovai. Kanados atstovas A. Patamsis įteikė 60,000 dol čekį. Kanadiečiai lietuviai labai jautrūs Tautos Fondo reikalams ir gausiai aukoja.

Buvo aplankyta ir Lietuvių Sodyba esanti maždaug už 1 1/2 val. važiavimo nuo Londono. Visas seimas praėjo darbingoje ir draugiškoje nuotaikoje, visi buvo sužavėti Londono lietuvių vaišingumu ir nuoširdumu. Dr. K. Bobelis baigiamuoju žodžiu padėkojo seimo rengėjams, atstovams ir svečiams ir Vienos demonstracijų dalyviams. A. M.

MIELAS LIETUVI!

Šiuo metu BALFAS vykdo PINIGINĮ VAJŲ mūsų visiems artimiems, bet varge esantiems tautiečiams. Mes kreipiamės į jus prašydami aukos, kuri yra būtinai reikalinga, kad BALFAS galėtų patenkinti prašančiuosius. Sudarykime ir jiems šventiško džiaugsmo. Savo aukas prašome įteikti bet kuriam aukų rinkėjui asmeniškai arba pasiųskite paštu. Čekius rašykite: UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND.

Taip pat pranešame, kad gruodžio mėn. 14 d., 12:15 v. parapijos salėje rengiame BALFO IŠKILMINGUS PIETUS su puikia menine programa, kurią išpildys:

pian. — komp. **Raimonda Apeikytė**
ir
šaunusis **Vyrų Kvartetas**

Įėjimo auka — 15 dol.
Pensininkams — 12.50 dol.

VISUS KVIEČIAME DALYVAUTI!

Los Angeles lietuvis apdovanotas žymeniu UŽ DRĄSĄ (Medal for Valor)

Š. m. rugsėjo mėn. Julius Jodelė (visų vadinamas Džej, Džej) buvo nuskridęs į Vašingtoną, D. C. kur Mrs. Mondale be visų kitų žygdarbiais pasižymėjusių amerikiečių prisegė ir jam žymenį UŽ DRĄSĄ. Tai, tur būt, pirmas lietuvis apdovanotas šiuo žymeniu taikos metu.

Mums los angeliškiams tikrai džiugu, kad mūsų "augintas" lietuvis ir jo pasiaukojimas neliko nepastebėta: amerikiečių spaudoje aprašytas, kaip didvyris. J. Jodelės nuotrauka, gelbstint sužeistą alpinistą uždėta **Western Pacific Intercom** laikraščio viršelyje, o pačiam įvykiui aprašyti paskirti net keli puslapiai. Panašiai daug vietos daug nuotraukų įdėjo ir **Northwest Mountain Intercom,** leidžiamas Seattle.

Visa istorija prasidėjo prieš metus, kai J. J. su draugu Peter Chopelas nutarė savaitgalį praleisti gamtoje, kopdami į Gilbert kalną, netoli Bishop, Kalifornijoj.

Pradėję kopti apledėjusia kalno atšlaite, pastebėjo kitus du alpinistus keliais šimtų pėdų aukščiau už juos. Tik staiga, jiems tebežiūrint, vienam alpinistui paslydo kojos ir tas ėmė nepaprastu greičiu slysti labai stačia kalno pašlaite, atsimušė į sniego guburį ir jo kūnas kaip skudurinė lėlė skriste nuskrido 800 pėdų žemyn ir nukrito į gilų sniegą tik gal kokius 200 pėdų nuo J. J. ir jo draugo. Nukritusiojo kompanijonas irgi buvo bėdoje ir šaukėsi pagalbos (jo kopimo virvė buvo nukritusio draugo kuprinėje ir jis neglėjo nei nusileisti nei į viršų kopti). J. J. ir P. Chapelas skubėjo prie nukritusiojo, kurio nesitikėjo rasti gyvo. Atkasė sniegą, kuriame jis buvo palaidotas ir pamatė, kad jis dar gyvas tik labai sužeistas ir smarkiai kraujavo. Abu puolėsi teikti pirmąją pagalbą. Sustabdę kraujavimą, nešė sužeistąjį, jo ir savo kopimo įrankius, be kurių į pakalnę visiškai nebūtų įmanoma nusileisti. Pamažu su visa našta nusileido veik mylią, kada sniegui pasibaigus, grynu ledu toliau jau nebegalėjo tokios naštos panešti. Suieškojo užuovėją, už uolos ir P. Chapelas nuėjo toliau į pakalnę pagalbos ieškoti, o jaunasis Jodeliukas pasiliko globoti sužeistąjį, kurio šiltas švarkas buvo visiškai šlapias. J. J. iš savo slidinėjimo patyrimo gerai žinojo, kad kalnuose naktys labai šaltos ir su šlapiu švarku per kelias valandas pavirsi į ledą. Taigi kitiems būtų klausimas: ar atiduoti savo švarką ir pačiam sušalti į ledo gabalą, ar gelbėti artimąjį? J. J. neturėjo nei vienos sekundės abejonės, tuč tuojau apvilko savo sausu šiltu švarku sužeistąjį, o pats prisiglaudė prie jo kūno, kad nors kiek gautų šilimos. Kaip buvo šalta tą naktį galime spręsti iš vandens sušalusio baklagėje, kurią jis pasidėjo tarpe, kad pernakt nesušaltų...

Inž. J. Jodelė, atiduoda savo slidinėjimo švarką sužeistam alpinistui Richard Harris.

Tik apie 11.30 val. ryto atsirado helikopteriai, kurie nuskraidino Richard Harris (sužeistąjį) į ligoninę. Daktarai nustatė, kad jam sulaužytas kaklas, kairė kulkšnis, išnerti riešai ir daugybė kitų mažų sužeidimų, pagal daktarus, jeigu ne Jodelės blaivi galvosena, nežmoniškas pasiaukojimas R. Harris nebūtų gyvųjų tarpe. Tą artimui pasiaukojimo ypatybę greičiausia paveldėjo iš savo motinos Jūros, kuri gal ne tiek dramatišku būdu yra daugeliui labai daug padėjusi.

Pačiam Juliui šis pasiaukojimas pasibaigė palyginti gana gerai, susirgo tik sunkiu plaučių uždegimu, o galėjo baigtis daug liūdniau.

J. Jodelė yra Aerospace inžinierius ir dirba savo srityje.

Motr.

Džiaugsmas Vytauto Sakalausko šeimoje.

Ne visi iš mūsų buvom tiek laimingi, kad galėjome su visa šeima pabėgti nuo II—jo komunizmo siaubo. Vieni turėjo palikti žmonas, tėvus, seseris, kitiems įvyko dar žiauriau — negalėjo pasiimti mažų vaikų, juos auginti paliko seneliams, nes tuo metu tai atrodė protingiausias ir praktiškiausias reikalas. Tas tėvų — mažų vaikų atskyrimas buvo tikrai ir vieniems ir kitiems skausmas lydintis per visą gyvenimą.

Panašų atskyrimo skausmą nešiojo ir mūsų kolonijos gyventojas Vytautas Sakalauskas, palikęs 4 metų sūnų Teodorą. Naciams įmetus tėvą Vytautą į koncentracijos stovyklą vaiko motina buvo užmušta bombardavimo metu, taigi senelei teko auginti našlaitį. Nors V. Sakalauskas ir buvo sukūręs čia naują šeimą ir turi tris vaikus: dvynukus Vytautą ir Gintarą ir Daivą (visi jau turi savo šeimas), bet tėviška meilė neužgęso ir pirmagimiui, visą laiką rūpinosi gauti leidimą nors vaiką aplankyti. Pagaliau 1978 metais pavyko gauti vizą aplankyti Lietuvą, ir taip tėvas ir sūnus vėl pasimatė po **34 metų.** Nuo to laiko V. Sakalauskas kreipėsi visur ir pas visus prašydamas leidimo sūnui į Ameriką su šeima atvykti. Į kiekvieną prašymą buvo visad gaunamas jų garsusis "nyet" atsakymas.

Sovietai politiniais sumetimais, tik jau ne iš geros širdies, gegužės mėnesyje paskelbė, išleidžia emigruoti 117 sovietų piliečių, bet tie, kurie sovietų valdžią ir jos pažadus gerai pažįsta, jų tarpe ir Vytautas Sakalauskas, perdaug vilties į sovietų pažadą nedėjo ir išsireiškė: "Patikėsiu tik tada, kada pats juos čia pamatysiu".

Įvyko stebuklas! Sovietai, tur būt, pirmą kartą istorijoje išlaikė savo pažadą! Š. m. rugpiūčio mėn. pabaigoje visa šeima: sūnus Teodoras, jo žmona Teresė ir dukra Aida atskrido pas tėvuką Vytautą į Los Angeles.

Jūratė Nausėdaitė — Ann Jillian

su dideliu pasisekimu pasirodžiusi Atlantic City lapkričio pradžioje sugrįžo į Los Angeles ir šiuo metu suka filmą "Nubaustos motinos istorija" (Convicted Mother's Story) NBC televizijos stočiai. Tai parodyta šeimos kova už būvį, motinai sėdint kalėjime. Filma greičiausia pasirodys 1987 m. sausio mėn. Be Jūratės dar vaidina ir Kiel Martin iš "HIll Street Blues", režisuoja Kiel Martin.

Pagaliau greitai pasirodys Jūratės prieš porą metų Londone įdainuota Steve Allen muzikos kūrinių plokštelė.

Skaitykite ir Platinkite "Lietuviai Amerikos Vakaruose"

Rolandas Giedraitis, D.D.S.
Danutė Giedraitienė, D.M.D.
Alma Vilkas-Stočkienė, D.D.S.

Lietuviai dantistai

3151 Glendale Blvd., Los Angeles, CA 90039
Telef.: 660—1205

BRANCH OFFICE

710 Wilshire Blvd., Suite 505, Santa Monica, CA. 90401
Tel.: (213) 395-2231

* *

ANTANO SKIRIAUS ĮSTAIGOJE

Gaunami šie **APDRAUDOS** *patarnavimai:*
namų, baldų ir atsakomybės (liability)

NOTARO PATARNAVIMAI

Patvirtinami įvairūs dokumentai ir nuorašai (Notary Public)

PAJAMŲ MOKESČIŲ APSKAIČIAVIMAS

4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Ca. 90029
Telefonai: (213) 664-2910 — (213)664-2919

* *

MARGIS MATULIONIS

Attorney—at—Law

412 W. Broadway Ave., Suite 204
Glendale, CA. 91204
Tel.: (818) 243-6223

* *

MARCELLA AUGUS

President

CROWN ESCROW CORPORATION

2839 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90026
Tel.: (213) 413-3370

* *

CHRISTOPHER TRAVEL SERVICE
JONAS PETRONIS

2472 Glendale Blvd., Los Angeles, CA 90039
Tel.: (213) 986-9247 **(213) 660-6600**
Home: (213) 664-0791

* *

A. PEČIULIS

Remodeling and Construction

Savininkas ALOYZAS PEČIULIS

814 — 5th St. #8 **Santa Monica, CA.90403**
Tel.: 394-2242

CALIFORNIA CREDIT UNION
KALIFORNIJOS LIETUVIŲ KREDITO SĄJUNGA

2802 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, California 90404
Tel.: (213) 828-7095

* *

"LIETUVIŲ DIENŲ"

redakcija ir administracija

sveikina visus Vakarų skaitytojus
Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga
ir linki gražiai, linksmai praleisti šventes ir sėkmingų Naujųjų Metų

LIETUVIŲ DIENOS

4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029

* *

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR

RICHARD ADAM LYGUTIS

ATTORNEY AT LAW

483 Francisco Street — Suite B
San Francisco, California 94133
24-Hour phone (415) 781-9048

* *

Linkiu geriausios sėkmės 1986 metais!

Inž. VYTAUTAS VIDUGIRIS
IR ŠEIMA

27923 SAN NICHOLAS DRIVE, PALOS VERDES, CA. 90274
Tel.: (213) 377-3192

* *

Linksmų Švenčių ir laimingų Naujų Metų

SINCE 1955 Phone (213) 661-6222

RUOKIS PAINT CO.

Subdivision of Rokal Chemical Co.

Latex Base Paint for Both Indoors and Outdoors

ALL COLORS

P. O. BOX 27204 J. & V. Ruokis
Los Angeles, Ca. 90027 Owners

* *

RŪTA, INC. — INVESTAVIMO BENDROVĖ
2802 Santa Monica Blvd., Santa Monica, Ca. 90404
Telefonas: (213) 828-7525

Valdyba: E. Jarašūnas, A. Markevičius, R. Nelsas

* *

ROQUE and MARK CO., INC.

Realtors ★ Insurance ★ Income Tax ★ Notary Public

2802 Santa Monica Blvd., Santa Monica, CA. 90404
Phone: (213) 828-7525 Res. (213) 395-0410

ALBINAS MARKEVIČIUS ir bendradarbiai

LIETUVIAI PREKYBININKAI — PROFESIONALAI

Advokatai

JACK ALEX
NIDA BRINKIS
Attorneys at Law

Law Offices of

ALEX & BRINKIS
1500 W. Covina Pkway, Suite 103
West Covina, CA 91790
Tel.: (818)337-0777 or
(818)962-6644

WALTER J. DUDOR
Attorney at Law

Law Offices of
CRAIN & DUDOR
Practice Limited to Estate Planning,
Business Planning, Real Estate
and Tax Planning

10880 Wilshire Blvd., Suite 915
Los Angeles, CA 90024
(213) 470-3555

JEFFREY C. KRIVIS
Attorney at Law

LAW OFFICES
ROTENBERG & KRIVIS
Suite 301
14260 VENTURA BOULEVARD
SHERMAN OAKS, CALIFORNIA 91423-2734
(818) 784-6899

MARGIS MATULIONIS
Attorney at Law
412 W. Broadway Ave., Ste. 204
Glendale, CA 91204
(818) 243-6223

VIOLETA SUTKAS
Attorney at Law
7060 Hollywood Blvd., Suite 616
Los Angeles, CA 90028
Tel.:(213) 871-8999

Apdrauda

ANTANAS F. SKIRIUS
Apdraudos agentas
4366 Sunset Blvd.
Los Angeles, CA 90029
Tel. (213) 664-2910

M&R AMERICANA
Insurance Service, Inc.
A. "Mark" MARKEVIčIUS
All Lines of Insurance
2802 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, CA 90404
453-1735 828-7525

Dantistai

BIRUTA BARVIKS, D.D.S.
Member American Dental Society
10900 Warner Ave., Suite 116
Fountain Valley, CA 92708
(Corner Warner & Euclid
Tel.: 1 (714) 968-5525

A. BLAKIS, D.D.S.
Dantistas (Latvių kilmės)
2901 Wilshire Boulevard
Santa Monica, CA 90403
Phone 828-4613 by Appointment

Rolandas Giedraitis, D.D.S.
Danutė Giedraitis, D.M.D.
Alma Vilkas-Stočkienė, D.D.S.
Lietuviai dantistai
3151 Glendale Boulevard
Los Angeles, CA 90039
Tel.: 660-1205

BRANCH OFFICE
710 Wilshire Blvd., Suite 505
Santa Monica, CA 90401
Tel.: (213) 395-2231

Escrow Kompanijos

MARCELLA AUGUS
President
CROWN ESCORT CORPORATION
2839 Sunset Blvd
Los Angeles, CA 90026
413-3370

Gydytojai

JOSEPH GUDAUSKAS, M.D.
gydytojas ir chirurgas
Įstaigos telefonas: 826-3090
3231 Pico Boulevard
Santa Monica, CA 90405

JONAS KREGŽDĖ, M.D.
Internal Medicine Including Cardiology
1760 Termino Ave., #207
Long Beach, CA 90804
Telefonas: (213) 498-6676

General Contractors

A. PEČIULIS
REMODELING and CONSTRUCTION
Sav. Aloyzas Pečiulis
947 — 18th St., #7
Santa Monica, CA 90403
Tel.: (213) 829-2428

ROMAS ŽEMAITAITIS
Home Improvements
Electrical - Heating - Plumbing
2227 Meadow Valley Terr.
Los Angeles, CA 90039
Phone: (213) 664-1661

KOSTAS MAKAUSKAS
Plumbing—Electrical—Carpentry—
Cement Work—Construction—Remodeling—Repairs
EXPERIENCED
3823 Evans St., L.A. Ca 90027
Tel. (213) 669-0316

Nuosavybių pardavėjai

Albinas Markevičius
Real Estate Broker
ROQUE & MARK CO.
2802 Santa Monica Boulevard
Santa Monica, CA 90404
Phone: 828-7525 Res.: 395-0410

ROMAS JASIUKONIS
Realtor
Residential - Commercial
Exchanges
Personalized service with a smile
Res. (818) 785-7358 Office: 666-8895
Member of L.A. Board of Realtors

Sąskaityba

VINCENT JUODVALKIS
Certified Public Accountant
3352 Glendale Blvd.
Los Angeles, CA 90039
(213) 667-3080

14659 Limedale St.
Panorama City, CA 91402
(818) 894-0136

ALp(LKA)1763
1986, Nr.9

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Gruodžio mėn.

14 d., sekmadienį, 12:15 val. BALF-o iškilmingi pietūs, šv. Kazimiero parapijos salėje.

20 d. 3 v. p.p. šeštadienį, Tautiniuose Namuose, Tautinės S-gos ruošiama paskaita apie radiologiją. Paskaitininkas dr. Rimas Dovydaitis.

20 d., šeštadienį, 7.30 v. v. šv. Kazimiero parapijos salėje L. A. Lietuvių Jaunimo Sąjungos ruošiama Kalėdų Vakaronė.

21 d., sekmadienį, šv. Kazimiero apatinėje parapijos salėje L. A. šaulių kuopos ruošiamos Kūčios.

31 d., šv. Kazimiero parapijos salėje Pasaulio Lietuvių Jaunimo ruošiamas Naujų Metų sutikimas.

Iš gilumos širdies...

dėkoju visiems Los Angeles lietuviams, kurie mano sveikatai palūžus, kaip senam Fordo A modeliui, savo maldomis ir linkėjimais pasveikti (atvirukais, telefonu, aplankymu ligoninėje) daug daug padėjo.

Jūs neįsivaizduojat kaip brangus kiekvienas malonus žodis, padrąsinimas, kai kelias savaites guli ligoninės lovoj be jėgų, ir tuo momentu atrodo, kad jų niekad ir neturėsi, kai jautiesi taip niekam daugiau šitam gyvenime nereikalingas...

Dėkoju ir tiems, kurie negavę nei telefono, nei adreso, vis vien už mane meldėsi.

Didžiausia padėka — prel. J. Kučingiui, kelis sekmadienius pravedusiam maldas bažnyčioje už mano sveikatą, mane aplankiusiam ligoninėje su paguodos žodžiu, padrąsinimu ir palaiminimu.

Jūsų visų malonius žodžius ir linkėjimus nešiosiu širdyje, kaip kraitį, kuriuo pasinaudosiu sunkiai valandai gyvenime atėjus.

Linkiu Jums visiems švenčių ramybės ir didžiausios Dievo palaimos sveikatos.

Iš gilumos širdies AČIŪ.

Valerija Baltušienė

Svečiai

Solistas **Antanas Keblys** su Borris Hoffman, lapkričio 20 d. atsilankė L. D. ir L. A. V. redakcijoje. A. Keblys gyvena Montrealyje, Kanadoje ir yra ilgametis L. D. skaitytojas. Lapkričio 22 d. išpildė programą šv. Kazimiero parapijos liet. mokyklos ruoštame koncerte.

Įdomu, kad inž. B. Hoffmanas tik prieš metus ištrūko iš "išlaisvintos" Lietuvos, dabar su žmona, kuri yra A. Keblio brolio dukra, gyvena Garden Grove, Kalif.

Sandra Kristina Mikalauskaitė, Jose Ricardo Indriūnas, Marcelo Sapolas LTSG "Nemuno" ansamblio nariai po visų išvykų JAV, grįždami į Braziliją, palydimi Jono Bužėno, R. Čekanauskaitės ir Dariaus Jatulio atsilankė L. D. redakcijoje, kur nusipirko lietuviškų išdirbinių savo giminėms ir artimiesiems lauktuvių. Brazilijoje lietuviškų išdirbinių neįmanoma gauti.

Tikrai buvo labai įdomu su jais kalbėtis: visi trys kalbėjo portugališkai, tai jau jiems įgimta kalba, vienas iš jų dar mokėjo angliškai, o kita — lietuviškai, taip kad iš karto ėjo trys kalbos ir labai greitai susikalbėti nėjo. Bet, kad ir pamaži, kad ir su vertėjais pasidžiaugėm puikiais Pietų Amerikos (Brazilijos) lietuviukais, kurie pasidarė tokie malonūs ir artimi.

Nauja L. A. Liet. Resp. S-gos valdyba

Š. m. spalio m. 26 d. Mid-Town Hilton viešbutyje buvo surengti Kalifornijos Lietuvių Respublikonų Sąjungos naujai sudarytos Los Angeles skyriaus valdybos pristatymo pietūs.

Naujas skyriaus pirm. Kęstutis Reivydas pasveikino atsilankiusius ir programai pravęsti pakvietė skyriaus valdybos narį Tadą Dabšį, kuris pasidarė beveik profesionalas programų vedėjas.

Valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. — Kęstas Reivydas, vicepirm. — Walter Dudor, sekret. — Laima Tumaitė, ižd. — Jurgis Jasaitis ir valdybos narys bei jaunesnės kartos narių koordinatorius Tadas Dabšys.

Nepavargstanti, sumani visos Kalifornijos Liet. Resp. S-gos pirm. Liucija Mažeikienė pasveikino ne tik visą naująją valdybą, bet ir kiekvienam nariui asmeniškai palinkėjo sekmės ir taip pat priminė prisiimtų pareigų atsakomybę.

Pristatymas—pietūs, kad ir neapsėjo be kalbų, kurios, deja, čia buvo reikalingos ir prasmingos, buvo gerai suorganizuoti, praėjo puikioje nuotaikoje, ypač, tur būt, ir dėlto, kad visi džiaugėsi jaunajai kartai įsijungus į politinį darbą. Greičiausia tai bus savo amžiumi, ne visuomenine veikla, jauniausia valdyba Lietuvių Respublikonų Sąjungoje.

Reik tikėtis ir linkėt, kad jaunatviškas entuziazmas nuolat duos įkvėpimo ir ištvermės, o svarbiausia tai pareigingumo...

A. M.

Dr. Jani [illegible] Verdes, [illegible] m. amžiaus.

Reiškiame gilią užuojautą seseriai Liudai ir jos vyrui Algiui Kaprėnui ir kit. giminėms.

Ona Ivaškevičiūtė-Isbach mirė lapkričio 11 d. Hollywood Presbiterian ligoninėje, sulaukusi 84 m. amžiaus. Tai buvo išsilavinusi moteris, daug padėjusi lietuviams. Jos ilgos ligos metu ją globojo ir rūpinosi Lietuvos Dukterys.

Pranė Mironienė mirė lapkričio 8 d. sulaukusi 83 m. amžiaus. Po pamaldų šv. Kazimiero bažnyčioje palaidota Forest Lawn kapinėse.

Tai buvo gero būdo, paslaugi moteris, nemažai dirbusi Lietuvos Dukterų draugijoje.

Užuojautą reiškiame dukrai Genei Žaliūnienei ir jos vyrui Algiui, vaikaitėms Laurai ir Darijai, sūnūms Petrui ir Viktorui.

Veronika Beleckienė mirė spalio 29 d. sulaukusi 97 m. amžiaus Matulaičio Nursing Home.

Sūnui Vytautui Beleckui, Floridoje ir jos dukrai Genovaitei Plukienei ir žentui Vytautui, Santa Monikoje, Kalif., reiškiame gilią užuojautą.

Aleksandras Laikūnas mirė gale lapkričio mėn. Klevelande. Velionis ilgą laiką, visą savo gyvenimą, dirbo spaudai; dar Vokietijoje redagavo ir leido lietuviškus laikraščius, čia Amerikoje kurį laiką buvo "Dirvos" redaktorium.

Nuoširdžiausią užuojautą reiškiame našlei Kazimierai, Lietuvoje buvusiai garsiai sportininkei, dukrai Jūrai Koklienei su vyru Vytu ir vaikais.

Juozas Petrikas mirė lapkričio mėn. 16 d. Santa Monikoje.

Tai buvo susipratęs lietuvis. Našlei Bronei ir sūnūms reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Balys Mackiala mirė lapkričio mėn. pabaigoje Floridoje, nesulaukęs net 70 metų. Tas rytų aukštaitis, su žmona Dalila atvažiavo iš Australijos, kelioliką metų gyveno Los Angeles mieste, daug dirbo su Los Angeles Dramos Sambūriu, buvo iš viso paslaugus, ramaus būdo žmogus.

Našlei Dalilai reiškiame tikrai gilią užuojautą netekus gero gyvenimo draugo.

90 790 112